

Maa- ja metsätalousministeriön asetus elintarvikevalvonnasta

Maa- ja metsätalousministeriön päätöksen mukaisesti säädetään elintarvikelain (/2019) 21 §:n, 28 §:n 2 momentin ja 46 §:n 1 momentin nojalla:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala

Tässä asetuksessa säädetään alkutuotannon ja hyväksytyyn elintarvikehuoneiston hyväksymispäätöksistä, virkaeläinlääkärin kelpoisuusvaatimuksista sekä alkutuotannon ja elintarvikehuoneistojen virallisesta valvonnasta.

Asetuksella täydennetään asetusten [viittaus EU:n valvonta-asetuksen (EU) 2017/625 18 artiklan 7 ja 8 kohtien nojalla annettaviin komission asetuksiin] vaatimuksia.

2 luku

Alkutuotannon ja elintarvikehuoneiston hyväksymispäätös

2 §

Itujen alkutuotannon hyväksymispäätös

Elintarvikelain 9 §:n 3 momentin mukaisesta itujen alkutuotantotoiminnan hyväksymispäätöksestä (*hyväksyty alkutuotantopaikka*) on käytävä ilmi:

- 1) toimijan nimi ja alkutuotantopaikan sijainti;
- 2) hyväksyty toiminta;
- 3) päätöksen perusteena käytetyt hakemusasiakirjat;
- 4) tehdyt tarkastukset;
- 5) selvitys toimijan kuulemisesta;
- 6) mahdollisten tutkimusten ja selvitysten tulokset;
- 7) mahdollisesti annetut määräykset tai toimintaa koskevat ehdot taikka kiellot ja niiden perustelut.

Päätökseen on liitettävä hallintolain (434/2003) 46 ja 47 §:n mukaisesti joko ohje oikaisuvaatimuksen tekemiseksi tai valitusosoitus. Ruokavirasto antaa hyväksymisen yhteydessä toiminnalle hyväksymisnumeron.

3 §

Elintarvikehuoneiston hyväksymispäätös

Elintarvikelain 11 §:n 3 ja 4 momentin mukaisesta elintarvikehuoneiston hyväksymispäätöksestä (*hyväksyty elintarvikehuoneisto*) on käytävä ilmi:

- 1) toimijan nimi ja elintarvikehuoneiston sijainti;
- 2) päätöksen perusteena käytetyt hakemusasiakirjat;
- 3) tiedot hyväksytyistä tai ehdollisesti hyväksytyistä toiminnoista sekä niiden laajuudesta;
- 4) saadut lausunnot;
- 5) tehdyt tarkastukset;
- 6) selvitys toimijan kuulemisesta;
- 7) selvitys asianosaisten kuulemisesta;
- 8) mahdollisten tutkimusten ja selvitysten tulokset;
- 9) mahdollisesti annetut joustot, määräykset tai toimintaa koskevat ehdot kuten ajalliseen erottamiseen liittyvät vaatimukset taikka kiellot ja niiden perustelut.

Päätökseen on liitettävä hallintolain (434/2003) 46 ja 47 §:n mukaisesti joko ohje oikaisuvaatimuksen tekemiseksi tai valitusosoitus. Ruokavirasto antaa hyväksymisen ja ehdollisen hyväksymisen yhteydessä elintarvikehuoneistolle hyväksymisnumeron.

3 luku Kelpoisuusvaatimukset

4 § *Eriyiset kelpoisuusehdot*

[Mahdolliset EU-lainsäädännön pätevyysvaatimusten lisäksi annettavat kelpoisuusehdot koskien leikkaamoiden, maidontuotantotilojen ja kananmunapakkaamojen valvontaa. Näistä on tällä hetkellä säädetty VN:n asetuksen (420/2011) 8 §:ssä.]

5 § *Virkaeläinlääkärin virkasuhteen ammattipätevyyttä koskevat kelpoisuusvaatimukset*

[Pohjana ovat VN:n asetuksen (420/2011) 8 a §:ssä säädetty virkaeläinlääkärin pätevyysvaatimukset. Pykälässä otetaan huomioon EU:n valvonta-asetuksen (EU) 2017/625 18 artiklan 7 ja 8 kohtien nojalla annettavat komission asetukset.]

6 § *Virkaeläinlääkärin virkasuhteen kielitaitoa koskevat kelpoisuusvaatimukset*

[Pohjana ovat VN:n asetuksen (420/2011) 8 b §:ssä säädetty kielitaitovaatimukset, joita muutetaan mahdollisen maakuntauudistuksen edellyttämällä tavalla.]

4 luku Lihantarkastus ja siihen liittyvät toimenpiteet

7 § *Post mortem -tarkastukseen liittyvät toimenpiteet*

Ruho ja elimet on hylättävä kokonaan silloin, kun

- a) todetaan jokin sellainen seikka, jonka perusteella eläin olisi pitänyt hylätä elintarvikeketjutietojen tai *ante mortem* -tarkastuksen perusteella;
- b) todetaan, että eläin on teurastettu eläimelle annetun lääkkeen varoajan aikana. Eläimen ruhoa ja muita elintarvikkeeksi kelpaavia eläimen osia ei kuitenkaan hylätä lääkkeen varoajan aikana eläinten lääkitsemisestä annetun lain (387/2014) 12 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa.

Elimet on hylättävä seuraavissa tapauksissa:

- a) hevoseläinten maksa ja munuaiset;
- b) yli neljävuotiaiden nautojen munuaiset;
- c) yli vuoden ikäisten luonnonvaraisten hirvieläinten maksa ja munuaiset, luonnonvaraisten jänisten ja kaniin munuaiset ja hylkeiden kaikki elimet sekä nahanalainen ja vatsaontelon rasva;
- d) muiden eläinlajien maksa ja munuaiset silloin, kun on perusteltua syytä epäillä niihin kertyneen raja-arvot ylittäviä määriä raskasmetalleja tai muita vieraita aineita.

Liha, jonka käsittelylle on asetettu 8 §:n mukaisia erityisiä käsittelyvaatimuksia, on hylättävä, jos sitä ei käsitellä kyseisten vaatimusten mukaisesti.

8 § *Hyväksytyin lihan erityiset käsittelyvaatimukset*

Virkaeläinlääkärin on määrättävä kotieläiminä pidettävien sekä tarhattujen sorkka- ja kavioläimien, poron ja luonnonvaraisen riistan liha erityisesti käsiteltäväksi silloin, kun

- a) eläin on peräisin pitopaikasta, jota koskee todetun tai epäillyn salmonellatartunnan takia tehty päätös taudin leviämisen estämiseksi. Vaatimus ei kuitenkaan koske eläimiä, jotka ovat peräisin pitopaikan osasta, jota koskien maakunta on myöntänyt poikkeusluvan kiellosta viedä eläimiä pois pitopaikasta;
- b) eläimessä on *post mortem* -tarkastuksen yhteydessä suoritetussa bakteriologisessa tutkimuksessa todettu salmonella muusta kuin steriilistä lihaksen sisältä otetusta näytteestä.

Virkaeläinlääkärin on määrättävä siipikarjan liha erityisesti käsiteltäväksi silloin, kun

- a) salmonellatutkimustulokset puuttuvat salmonellavalvontaohjelmaan kuulualta lintuerältä tai lintuerässä on todettu salmonellabakteeri;
- b) lintuerä on peräisin 1 momentin a-kohdan mukaisesta pitopaikasta.

1 ja 2 momentissa säädetyn lisäksi virkaeläinlääkäri voi määrätä lihan kuumennettavaksi tai pakastettavaksi silloin kun se on tarpeen elintarviketurvallisuuden takaamiseksi.

Edellä kuumennettavaksi määrätty liha tai sitä sisältävät valmisteet on kuumennettava kotimaassa sijaitsevassa lihavalmistelaitoksessa kauttaaltaan vähintään 70°C:seen.

9 §

Erityisesti käsiteltäväksi määrätyn lihan merkintävaatimukset

Edellä 8 §:ssä kuumennettavaksi määrätty liha on merkittävä lisämerkinnällä KUUMENNUS. Pakastettavaksi määrätty liha on merkittävä lisämerkinnällä PAKASTUS.

Lisämerkinnät on painettava ruhossa terveysmerkkien tai sileälastaisten lintujen osalta tunnistusmerkkien välittömään läheisyyteen ja muiden eläinten osalta kääreissä tai pakkauksissa olevien tunnistusmerkkien välittömään läheisyyteen. Lisämerkintöjen kirjainten tulee olla vähintään 1,5 cm korkeita isoja kirjaimia.

Leikatun lihan lisämerkintöjen on oltava lihassa olevan terveysmerkin tai lihan kääreessä taikka pakkauksessa olevan tunnistusmerkin läheisyydessä.

Lisämerkintää ei käytetä enää kuumennus- tai pakastuskäsittelyn jälkeen.

10 §

Eläintautilain nojalla annettujen rajoitusten alaisen lihan merkintä

Liha, jota ei eläintautilainsäädännössä annettujen rajoitusten vuoksi voida toimittaa ilman kuumennuskäsittelyä markkinoille kotimaassa eikä toisiin jäsenvaltioihin, on merkittävä terveysmerkillä tai tunnistusmerkillä, joka on ylleimattu vinoristillä. Vinoristi koostuu kahdesta toisensa suorassa kulmassa kohtaavasta suorasta viivasta siten, että viivat yhtyvät keskellä leimaa ja leimassa olevat tiedot ovat luettavissa.

11 §

Itsestään kuolleet ja lopetetut eläimet

Virkaeläinlääkäriin on tehtävä raadonavaus kaikille teurastamoon kuljetuksen aikana tai teurastamossa itsestään kuolleille eläimille. Lisäksi virkaeläinlääkäriin on tehtävä raadonavaus eläinten hyvinvointiin liittyvistä syistä lopetetuille eläimille, jos niissä epäillään eläimestä ihmiseen tai toiseen eläimeen tarttuvaa tautia. Siipikarjasta ja tarhatuista jäniseläimistä voidaan vaihtoehtoisesti tutkia edustava otos.

12 §

Virkaeläinlääkäriin ilmoittamisvelvollisuus maakunnalle

Virkaeläinlääkäriin on ilmoitettava puutteellisesti merkityistä tai rekisteröidyistä eläimistä viipymättä maakunnalle.

Eläinsuojelulain (247/1996) 41 §:n 2 momentin mukainen ilmoitus on tehtävä aina silloin, kun virkaeläinlääkäri epäilee eläinsuojelumääräyksiä rikotun.

13 §

Lihantarkastusyhteenvedo

Virkaeläinlääkäriin on laadittava lihantarkastuksesta kalenterikuukausittain teurastamokohtainen yhteenvedo. Kuukausiyhteenvedo on toimitettava Ruokavirastolle seuraavan kuukauden kymmenen ensimmäisen arkipäivän aikana. Lisäksi virkaeläinlääkäriin on laadittava ja toimitettava vuosiyhteenvedo seuraavan vuoden tammikuun aikana Ruokavirastolle.

Poroteurastamon virkaeläinlääkäriin on laadittava ja toimitettava kuukausi- ja vuosiyhteenvedot Lapin maakunnalle, jonka on toimitettava vuosiyhteenvedo Ruokavirastolle.

Maakunnan ja Ruokaviraston virkaeläinlääkäriin on toimitettava vuosiyhteenvedo pitopaikassa tekemistään *ante mortem* -tarkastuksista sekä niiden perusteella tekemistään hylkäyksistä seuraavan vuoden tammikuun aikana Ruokavirastolle.

Ruokaviraston valtuuttaman eläinlääkäriin on toimitettava vuosiyhteenvedo pitopaikassa tekemistään *ante mortem* -tarkastuksista seuraavan vuoden tammikuun aikana Ruokavirastolle.

Ruokaviraston koottava vuosittain asetuksen (EU) 2015/1375 liitteen IV II luvun b kohdassa vaaditut tiedot ja toimitettava ne maa- ja metsätalousministeriölle.

Ruokaviraston tulee vuosittain julkaista koonnos lihantarkastuksesta.

5 luku
Voimaantulo

14 §
Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2020.

Helsingissä päivänä kuuta 2019.

Maa- ja metsätalousministeri *Jari Leppä*

Erityisasiantuntija Anna-Maija Grönlund

VASTAAVUUSTAULUKKO

Asetusehdotus	Voimassa oleva lainsäädäntö
2 §	uusi
3 §	VNa (420/2011) 7 §
4 §	VNa (420/2011) 8 §
5 §	VNa (420/2011) 8 a §
6 §	VNa (420/2011) 8 b §
7 §	MMMa (590/2014) liite 1 luku 5
8 §	MMMa (590/2014) liite 1 luku 4.3.1. ja 4.3.2.
9 §	MMMa (590/2014) liite 1 luku 4.3.3.
10 §	MMMa (590/2014) 12 §
11 §	MMMa (590/2014) 6 §
12 §	MMMa (590/2014) 15 § MMMa 6/EEO2012 5 §
13 §	MMMa (590/2014) 17 §